

Z USPEHI V TEKMOVANJU SO DELOVNI KOLEKTIVI PRIČAKALI I. KONGRES ENOTNIH SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

Mariborska mestna plinarna pridobiva nove surovinske virov

Delovni kolektiv mestne plinarne v Mariboru je dosegel v tekmovalju v čast I. kongresa ESJ lepe uspehe. Sredi tega meseca je skupina delavcev ob pomoči elektrovarilca iz tovarne splošnih in metalnih konstrukcij popravila že tretji veliki investicijski objekt v okviru petletke — 500 kub. m generatorski plinovnik. Velik plinovnik je bil ob bombardiranju občutno poškodovan ter so ga delavci ob izredno težkih pogojih in za zdravje škodljivih okoliščin popravili 6 dni pred predvidenim rokom. Poleg amoniakalne vode so izbrali iz globkega bazena še 25 ton katrana, popravili bazen in dvignili plinovnik, ki je sedaj popolnoma obnovljen. Z dovršitvijo tega važnega investicijskega dela je plinarna pridobila na zmogljivosti prostornine plinovnikov, s čimer bodo omogočena vsa nadaljnja investicijska dela proizvodnih naprav.

Vodilni kader mariborske mestne plinarne se že delj časa vztrajno bori za osamosvojitve na področju pridobivanja važnih surovin za našo plinsko industrijo. Tako so zasnovali v mariborski plinarni na osnovi izkoriščanja domače surovine drugo novatorsko delo, in sicer na temelju zamisli mokrega čiščenja surovega plina s pomočjo pohorskega železnega hidrata. Dosej smo važne surovine za čiščenje surovega plina uvažali iz inozemstva za devize, zdaj pa bomo s po-

močjo domače surovine lahko čistili plin. V ta namen so v obratu plinarne izdelali tudi večjo poizkusno napravo, ki nazorno prikazuje čistilni proces v vseh posameznih fazah.

Omenjena naprava, v kateri bodo preizkušali lahko še druge čistilne snovi domačega izvora, predstavlja v primerjavi z običajnimi napravami suhega čiščenja plina od zvepla še več prednosti. Od vseh prednosti je vsekakor največja pridobitev v izboljšanju higienskih pogojev v proizvodnji, ker odpade za uvedbo nove naprave v plinarnah za delavce naporno in zdravju škodljivo delo pri regeneraciji čistilne mase. Ni manjša ni nadalje gospodarska stran te naprave, ker omogoča v razmeroma manjših aparaturnih večji čistilni učinek. Na ta način bo prihranjeno mnogo zgradbenega materiala, s tem pa bodo tudi zmanjšane investicije. Hkrati bo pa pri predelavi domačih premogov z visokim odstotkom zvepla podana možnost direktnega pridobivanja zvepla, tudi v plinarnah velikega obsega, kakor to predvideva naš petletni plan v vseh večjih premogovnih bazenih.

S to novo pridobitvijo v iskanju lastnih surovinskih virov je kolektiv mariborske mestne plinarne izvojeval veliko zmagovito in veliki meri pripomožek k hitrejšemu izpolnjevanju našega petletnega plana ter s tem tudi okrepil našo gospodarsko osamosvojitve.

Novomeške sindikalne podružnice izpolnjujejo obveznosti za I. kongres ES Jugoslavije

V zvezi s I. kongresom ESJ so si sindikalne podružnice v novomeškem okraju zadale razne obveznosti, ki jih sedaj vestno izpolnjujejo. Posebno dobro se je pri tem izkazala sindikalna podružnica tovarne igrač TIN, ki je samo pri montiranju skirojev znižala proizvodno stroške za 25%. Neupravičeni izostanki so v tem času zelo redki. Intenzivneje so tudi začeli izkoriščati odpadke. Prej so jih uporabljali za kurjavo, sedaj pa ekoraj vse porabijo za produkcijo. Izkoriščanje odpadkov se je dvignilo že do 65%. Številni naročniki na Delavsko enotnost so 19. oktobra dvignili za 5%, a do konca tekmovalja so se zavezali, da bodo dosegli 20%. Prav tako so se tudi zavezali, da bodo postavili norme na vseh možnih mestih, kar jim je do sedaj delalo precejšnje težave. Uvedli so jih že v stružarskem, montažnem in blagovnem oddelku. Poleg tega se tudi redno tedensko udeležujejo študija (70%). Od začetka tekmovalja do sedaj so presegli plan za 10%.

Tekstilna tovarna Novo mesto je v času tekmovalja izgotovila svojo dvorano. Kupila je 25 edobnih knjig ter dala za študijsko knjižnico v Novem mestu 5000 din. Sindikalni študijski sestanki se vrše redno tedensko, na katerih je vedno nad 70 odstotka udeležba. Začeli so graditi tudi lasino fizikturno igrišče, kjer so doslej delali že nad 516 prostovoljnih ur. V začetku tekmovalja so se zavezali, da bodo naredili 1000 prostovoljnih delovnih ur, a so jih do sedaj izvršili že 2083 v produkciji, na igrišču, v tednu gozdarstva in na lastni ekonomiji. Izboljšali so tudi delo v produkciji in začeli s hitrejšim in racionalnejšim izkoriščanjem strojev.

Sindikalna podružnica tovarne perila je v čast I. kongresa ESJ do sedaj že 100 odstotno izpolnila obveznosti prostovoljnega dela, kvaliteto dela je izboljšala za 10%, organizirala je reden tedenski študij z 90 odstotno udeležbo, na katerem se je članstvo seznanilo s programom in statutom KPJ.

Domžalski delovni kolektivi že dosegajo letošnji letni delovni plan

Dne 16. oktobra ob 13. uri je sirena tovarne »Univerale« v Domžalah z veseljem glasom naznanila, da je delovni kolektiv te tovarne dosegel svoj letni delovni plan. Delavstvo je na to svojo zmago lahko upravičeno ponosno, saj je znatno prekoračilo i letni plan i obveznost kolektiva samega, ki se je zavezal, da bo letni plan izpolnjen do 29. novembra.

Dne 18. oktobra pa je bil izpolnjen letni delovni plan v tovarni kovčkov in umenih izdelkov v Domžalah, finančni plan pa je bil dosežen že preje. To pomembno delovno zmago je kolektiv proslavil s kulturnoprosvetno prireditvijo, na kateri je bilo tudi proglašeno 10 udarčnikov. Med proglašeni so: tov. Zankar Albina (to pot že četrtič), tov. Pečnikar Rozka (tretjič) in tov. Habat Tončka (drugič). Ta delovni kolektiv je ob priliki V. kongresa KPJ sprejel med drugimi obveznost, da bo svoj letni plan dosegel do 1. novembra, a je zdaj to obveznost presegel za polnih 12 dni. V borbi za znižanje polne lastne cene pa je dosegel v prvem poletju 13,25%, v naslednjih mesecih se je ta odstotek še stopnjeval, tako da je bil v septembru že dosežen 15,20-odstotno. Kljub temu pa je v letošnjem

proizvodnem planu dosežena za 24,3% boljša kvaliteta izdelkov nasproti letu 1947. Celotni delovni kolektiv s tehnično-operativnim vodstvom na čelu pač razume, da je važna ne samo kvantiteta, temveč tudi kvaliteta izdelkov.

Nova racionalizacija v tovarni blagajn v Mariboru

V petek je praznovan delovni kolektiv tovarne blagajn v Mariboru veliko zmago. Tehnični vodja podjetja, strojni ključavničar tov. Gradišek, je namreč spustil v pogon stroj za upogibanje pločevine, ki so ga izdelali v tovarni po njegovih zamislih. Tov. Gradišek se nikakor ni mogel sprizniti z dejstvom, da morajo delavci ročno upogibati debelo pločevino, pa je nekje staknil zavrneno staro konstrukcijo ročnega stroja te vrste. Ker pa ni bil primeren za potrebe tovarne blagajn, ga je s pomočjo varilcev ojačal z jeklenimi ploščami. Stružarji pa so pod njegovim vodstvom izdelali črpalko in druge strojne naprave. Tako ima zdaj podjetje velik stroj, ki tehta sedem ton, razvija 350 atmosfer ali 120 ton pritiska in upogiba 3 milimetre in več debelo pločevino. Omogoča pa tudi upogibanje kotnega že-

SPREMEMBE V VLADI LR SLOVENIJE

Ljubljana, 23. oktobra 1948.

Prezidij Ljudske republike LRS je na svoji današnji seji na predlog predsednika vlade LRS izvršil nekatere spremembe v vladi LRS. Dosedanji minister za pravosodje dr. Jože Pokorn je prevzel kot član vlade LRS posle predsednika Komisije za zakonodajo in organizacijo državne uprave; dosedanji minister za trgovino in preskrbo Viktor Repič je kot član vlade LRS prevzel posle predsednika Komiteta za zunanjo trgovino; dosedanji minister za lokalni promet Jože Borštnar je prevzel posle ministra za trgovino in preskrbo. Na novo sta bila imenovana univ. prof. dr. Heliodor Modic za ministra za pravosodje in dosedanji pomočnik ministra Tone Šušteršič za ministra za lokalni promet.

Te spremembe je narekovala potreba po izpolnitvi pravne, upravne in gospodarske organizacije v vladi LRS.

Iz pisarne Generalnega sekretariata Predsedstva vlade LRS

Ustanovljena je Komisija za zakonodajo in organizacijo državne uprave LRS

Vlada Ljudske republike Slovenije je izdala uredbu o ustanovitvi Komisije za zakonodajo in organizacijo državne uprave pri vladi LRS. Naloga te komisije je, da kot vladni organ opravlja posle iz pravnega področja in iz področja organizacije državne uprave.

USTANOVITEV MINISTRSTVA ZA NOVOOSVOBJENE KRAJE

Beograd, 23. oktobra (Tanjug). Na podlagi 74. čl. točka 15 v zvezi s točko 6 Ustave FLRJ in na predlog predsednika vlade FLRJ izdaja Prezidij Ljudske skupščine Federativne ljudske republike Jugoslavije Uredbo o ustanovitvi ministristva za novoosvojbene kraje.

Glede na potrebe družbenega, gospodarskega in kulturnega življenja krajev, ki so bili na podlagi mirovne pogodbe z Italijo priključeni Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, odnosno Ljudski republiki Hrvaški in Ljudski republiki Sloveniji, in glede na potrebo, da se določijo posebni organi, ki se bodo bavili izključno z organizacijo državne uprave in gospodarstva v teh krajih, kakor tudi s celotno problematiko družbenega, gospodarskega in kulturnega življenja teh krajev zaradi njihovega naglojšega napredka, odloča Prezidij Ljudske skupščine FLRJ:

1. Da se ustanovi v okviru vlade FLRJ ministristvo za novoosvojbene kraje kot zvezno-republiško ministristvo.

2. Vlada FLRJ bo odredila v soglasju z vlado LR Hrvatske in vlado LR Slovenije, kateri posl državne uprave bodo spadali v pristojnost ministristva za novoosvojbene kraje.

3. Vlada FLRJ bo ta ukaz izvršila. 23. oktobra 1948.

Beograd
Prezidij Ljudske skupščine FLRJ
predsednik dr. I. Ribar
za sekretarja podpredsednik M. Pijade

Protest OF Tržaškega ozemlja

Varnostnemu svetu zaradi teptanja demokratičnih pravic Slovencev

Trst, 23. oktobra. (Tanjug). Osvobodilna fronta STO je poslala Varnostnemu svetu OZN ta-le protest:

»Angolameriška vojaška uprava STO je znova prekršila mirovno pogodbo z Italijo in to na takšen način, ki Slovence ne odreja samo s pogodbo svečano zajamčenih človeških in nacionalnih pravic, temveč hkrati tudi žali čustva predstavnikov slovenske etnične skupine, ker jih obravnava kot drugovrstne državljane. Uredba št. 193, ki jo je angolameriška okupacijska uprava STO izdala 9. aprila 1948, je primer teptanja demokratičnih načel in je izzvala velikanske proteste in ogorčenje. Ta uredba predpisuje nove osebne izkaznice, ki jih izdajajo predsedniki občin samo v italijanski. Stalni statut STO, dodatek 6 mirovne pogodbe z Italijo uradno določa na našem

lezu do 5 mm profila. Z njim bo tovarna prihranila 13% na času. Še več, prej je vrata blagajne ročno vpoigibalo tudi 5 in 6 delavcev, zdaj bo to opravil stroj, ki bo z njim ravnal brez vsake muke en sam človek.

Iz tega se vidi, kako velike važnosti je racionalizacija delovnega procesa za naše lokalno gospodarstvo. V tovarni blagajn se bo tako občutno dvignila storilnost izdelanih bo več blagajn, znižala se bo polna lastna cena, Maribor pa bo hkrati dobil iz podjetja več eredstev za svoj nadaljnji razvoj.

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Z uspehi v tekmovalju so delovni kolektivi pričakali I. kongres ESJ — Protestna nota vlade FLRJ vladi republike Avstrije zaradi kršitve režima voda reke Drave — Revolucija v biologiji — Ali je mogoče poškoditi kraške goličave — Po ljubljanskem festivalu — Sah — Fizikultura

Člani partijske organizacije tovarne avtomobilov so si izvolili svoj tovarniški komite

Člani partijske organizacije Tovarne avtomobilov Maribor-Tezno so se pred dnevi zbrali v sindikalni dvorani podjetja, da izvolijo svoj tovarniški komite. Ko je sekretar biroja tovariš Jernej Brolih otvoril konferenco, ki ji je prisostvoval član mestnega komiteja KPS tovariš Jože Plevnik, je tovarišica Ančka Teršavec podala politično poročilo.

Najprej je govorila o delu in razvoju naše Partije od njene ustanovitve do danes, nato pa o delu partijske organizacije v tovarni, ki je bila ustanovljena takoj po osvoboditvi. Še dokaj maloštevilna se je lotila velikih nalog, ki so izhajale iz načrta našega vodstva: preusmeriti proizvodnjo letalskih delov v proizvodnjo avtomobilov. Partijska organizacija v tovarni je torej rasla in se utrjevala vzporedno z rastjo in razvojem naše mlade avtomobilske industrije.

Seveda je na tej težki poti napravila marsikatero napako. Ena teh je bila predvsem šibka številna rast celice v prvem in delno tudi v drugem letu po osvoboditvi. Razumljivo je, da je to imelo svoje posledice, saj je bila to doba priprav za prehod k planskemu delu v tovarni. Tečaj je bilo namreč silno pereče vprašanje učinkovite pomoči vodstvu podjetja in sindikatu ter vprašanje naglega dviga strokovnega kadra. Vse to pa je terjalo od celice, da stopnjuje delo za prevzgojo delavstva, da zaostri borbo proti raznim škodljivim elementom — zapuščini okupatorja.

Jasno je, da je bilo mogoče biti kos tako velikim nalogam le z razširitvijo partijskih vrst. Toda celica je to vzela preozko, hkrati pa je palagala premalo pažnje ideološki vzgoji članstva. Ta pomanjkljivost se je seveda morala nujno odraziti v delu sindikata in v proizvodnji sami. Ko pa je partijska organizacija do konca lanskega leta številčno le narasla, se je stanje še poslabšalo. Zaradi nepravilnega odnosa nekaterih članov biroja do ideološkega dela s članstvom, se namreč krog ideološko dovolj zgrajenih partijcev ni razširil. Zato je aktivizacija članstva zašepala in delo je kljub številčno močni organizaciji padlo malone izključno na ramena članov biroja in sorazmerno majhno število starejših partijcev. Tako pa bi ni mogel biti kos eni svojih najvažnejših nalog: ideološki vzgoji SKOJ-evev, kandidatov in partijcev.

Proti koncu lanskega leta pa je prevzel vodstvo partijske organizacije v tovarni nov biro. Moral je najprej poživiti ideološko delo, da kar najhitreje odpravi posledice premajhnega vzgojnega dela. Situacija se je spričo tega naglo spremenila, odločilni pa so bili pri tem dnevi priprav na V. kongres Partije. Tedaj so partijci in kandidati še bolj poglobili svoje ideološko delo in ponovno pristopili k boljši organizaciji dela v celici in v proizvodnji. Delo partijske organizacije pa so poživile tudi tekmovalne obveznosti celice, posameznih članov in kandidatov. Njihov delovni član je kmalu zajel sindikat, preko njega pa množice nepartijskev. Tekmovalje, ki ga je pokrenila partijska organizacija, se je razširilo malone na vse delovni kolektiv. Spričo zgledata partijcev, nenemne delovne aktivizacije in poglobljenega političnega dela med ljudmi, se je delovna disciplina precej dvignila in na splošno vzeto so bile presežene tudi sprejete obveznosti. Tako so se iz množice nepartijskev izluščili številni

tovariši, ki jih je partijska organizacija zaradi njihove požitvovalnosti pri graditvi socializma sprejela v svoje vrste. Vendar pa je celica premalo kontrolirala delo posameznih tovarišev, kar je dovedlo do tega, da ni mogla dati vodstvu tovarne dovolj pomoči pri odpravljanju neenakomernosti tekmovalja v posameznih oddelkih, pa tudi do tega, da nekateri tovariši niso izpolnili svojih obveznosti.

Tovarišica Ančka Teršavec je nato poudarila, da partijska organizacija dolgo časa ni imela pravičnega odnosa do sprejemanja novih zaslužnih tovarišev v svoje vrste. Temu je bilo krivo sektaštvo niza partijcev. Izviralo pa je iz samega biroja. V njem je bila namreč pretežna večina intelektualcev, katerih pomemben del je gledal na posamezne delavce skozi očala zgolj vsestranske izobraženega človeka. Ta bolezen se je polastila tudi partijcev, katerih večina pa so tvorili spet nameščenci. Zato je v partijskih vrstah nastalo preveliko mnenje, da je možno sprejeti v Partijo le politično in ideološko popolnoma zgrajene ljudi, le malokdo pa je pomislil na škodo, ki jo zaradi tega trpi partijska organizacija in delo v tovarni sploh.

Ko pa je vodstvo partijske organizacije prevzel nov biro, katerega jedro so sestavljali delavci, so se stvari spremenile. Partijska organizacija je prekinila s sektaškim odnosom in iz množice nepartijskev sprejela v svoje vrste one delavce, ki se niso bili politično in ideološko zgrajeni, pa so na delovnih mestih dan za dnem vlagali vse svoje napore za doseganje norm, znižanje proizvodnih stroškov, boljše organizacijo dela — za doseglo plana sploh. Tako je partijska organizacija začela izpolnjevati svojo vsakodnevno dolžnost: neprestano vzgajati in dvigati zavest delovnih ljudi, iz dneva v dan zboljševati socialni sestav Partije. Kako je to važno, vidimo prav v Tovarni avtomobilov, kjer je zdaj dobrih 90% članov Partije — delavcev, kar je omogočilo, da se je dvignila storilnost dela in zboljšalo izpolnjevanje plana.

Vendar vprašanje ideološke vzgoje članstva še vedno ni zadovoljivo rešeno. Do neke mere je to posledica dejstva, da je partijska organizacija številčno narasla. Dalje je to posledica tudi tega, da je bil do konca lanskega leta socialni sestav partijske organizacije v tovarni slab in da je zato danes ravno med delavci premalo ideološko dovolj zgrajenih tovarišev, ki bi mogli pri študiju aktivno pomagati mlajšim partijcem. V prvi vrsti pa je temu vzrok to, da študij še vedno ni dovolj sistematičen in reden, da pomoč in kontrola partijskega vodstva v tovarni nad diskusijami o vseh predvidenih temah na sestankih nieta zadostna. Zato sta se individualen in skupen študij po kongresu Partije nekoliko poslabšala, pa tudi politično delo za prevzgojo nepartijskih tovarišev še vedno šepa. To med drugim tudi zaradi tega, ker je način političnega dela kampanjski in ker povezava partijske organizacije s sindikalnimi pododbori ni dovolj trdna.

Na koncu poročila je tovarišica Ančka Teršavec govorila o delu med mladino. Poudarila je, da se je mladinska organizacija pod vodstvom Partije precej okrepila — organizacijsko in ideološko. Mladinci in mladinke redno študirajo in z veliko voljo, vendar jim partijska organizacija še ne nudi dovolj pomoči. To vprašanje je tembolj važno zdaj, ko je mladina organizirala štiri mladinske brigade in eno mladinsko izmeno. Brigade že presegajo normo za povprečno 12%. Brigadirji in ostali mladinci pa se redno udeležujejo tudi predvojaške vzgoje, kar je dokaz, da so pravilno razumeli to važno nalogo.

Razprava po poročilu je pokazala, da je partijska organizacija dosegla velike uspehe, da pa je potrebno uvesti več konstruktivne kritike in razprave o izvrševanju nalog v sindikalnih pododbrih. Zaradi te pomanjkljivosti tudi proizvodni sestanki niso na potrebni višini. Predvsem morajo delavci-partijci maksimalno izkoristiti stroje, skrbno pregledati vsako delovno mesto in ugotoviti, kako ga bodo lahko še bolj izkoristili. Da pa bi to skrb prenesli na vse ostale delavce, je nujno, da komisije po pododbrih počije svoje delo. Ogromno pa bo k temu doprinesel zgled kandidatov in članov Partije.

Dolžnost partijca je ne le, da aktivno sodeluje v političnem delu med ljudmi v tovarni, marveč tudi izven nje — na terenu, na podeželju, kjer je nujno vztrajno in pravilno tolmačiti kmetom ukrepe naše vlade za dvig življenjskega standarda delovnih ljudi.

Sledile so volitve članov in kandidatov za člane tovarniškega komiteja ter delegatov za rajonsko partijsko konferenco. Nato je konferenca sprejela sklepe, s katerimi si partijska organizacija Tovarne avtomobilov zadaja nalogo, odpraviti vse našete pomanjkljivosti, poglobiti ideološko delo, povečati skrb za mladino in okrepiti borbo med delavci za dvig proizvodnje, znižati proizvodne stroške in dvigniti delovno disciplino.

V tovarniški komite so bili izvoljeni naslednji člani: Ančka Teršavec, Jože Paškulin, Dušan Golob, Majda Cunta, Franc Šeruga, Stane Rak in Franc Horvatič.

Nota vlade FLR Jugoslavije vladi republike Avstrije

Vlada FLRJ energično protestira proti neprestani kršitvi mednarodnih pravnih obveznosti Avstrije glede režma voja reke Drave na škodo jugoslovanskega gospodarstva

Beograd, 23. oktobra (Tanjug). Danes so poklicali avstrijskega političnega predstavnika v Beogradu v zunanje ministrstvo FLRJ in mu izročili noto naslednje vsebine:

»Vlada FLRJ ponovno opozarja vlado republike Avstrije na noto pooblaščenega predstavnika FLRJ na Dunaju št. 376 z dne 12. julija t. l., poslano avstrijskemu zunanjemu ministrstvu v vprašanju samovoljne in protipravne kršitve vodnega režima reke Drave s strani Avstrije. Vlada FLRJ poudarja dejstvo, da omenjena nota ni bila prva o tem vprašanju, ki smo jo poslali vladi republike Avstrije. Politično predstavništvo FLRJ je že 12. februarja leta 1947. izročilo avstrijskemu zunanjemu ministrstvu protestno noto št. 90 glede istega vprašanja, medtem ko je prej že večkrat opozarjalo na ta problem zavezniško komisijo za Avstrijo, in sicer z akti vojaške misije FLRJ št. 114 46 od dne 5. februarja leta 1946, št. 2307 147 od dne 16. avgusta 1946 in z noto političnega predstavništva št. 80 z dne 17. februarja 1947.

Vlada FLRJ je v zgoraj omenjenih notah navedla tale dejstva:

1. Med vojno, ko so jugoslovanski narodi doprinali skrajne žrtve in napore v borbi proti fašističnim okupatorjem, so zgradili v Avstriji na reki Dravi za potrebe nemške vojne industrije hidrocentrali Zvabek (Schwabegg) in Labod (Lavamünd) vzhodno od sedanje časne avstrijsko-jugoslovanske meje. Zgraditev teh central, v nasprotju z avstrijsko-jugoslovanskim sporazumom z dne 3. septembra 1925, je dejanje nacistične samovolje in brezobzirnega teptanja pravic in interesov drugih narodov kakor tudi teptanje mednarodnega prava. Ti novi hidrocentrali sta povzročili velike spremembe na hidroenergetičnem področju Drave, zaradi katerih je znatno moteno in oskudovano delo jugoslovanskih central ob doljem teku Drave, kar se odraža v velikanski izgubi pri njihovi produkciji. Takšna škoda nastaja posebno zaradi delovanja hidrocentrale Zvabek, ki s svojim jezom akumulira vodo in jo jemlje jugoslovanskim centralam prav v tistem času, ko so najbolj obremenjene. Zato znaajo izgube v produkciji jugoslovanskih hidrocentral Dravograd in Fala, ki se dogajajo skoraj sleherni dan, samo v času od avgusta 1945. do oktobra leta 1947. 28.674.030 kwh, kar pomeni za jugoslovansko gospodarstvo izgubo več kot ene milijarde dinarjev v vrednosti njene celotne produkcije. Razen tega je nastala zaradi nenormalnega nihanja vodne površine Drave tudi velika škoda na bregovih in obrežnih napravah. Vlada FLRJ je v svojih prejšnjih notah zahtevala, naj avstrijska vlada prepreči takšno škodljivo delo hidrocentral Zvabek in Labod, in si je pridržala pravico, da zahteva odškodnino za do sedaj nastalo škodo.

2. Po vojni Avstrija ni opustila nacističnih načrtov za nove gradnje na Dravi, o katerih so veliko razpravljali v avstrijskem strokovnem tisku. Zgraditev teh objektov bi mogla še bolj spremeniti značaj reke Drave in s tem še bolj oskudovati interese jugoslovanskega gospodarstva. Letos so se pričela z veliko naglico pripravljala dela za izpolnitev načrta, ki določa, da bodo odvzeli Dravi njene pritoke in odvedli te vode s predorom pod Visokimi Turami na severno stran te gorske verige v reko Salzach, kjer bi ta voda služila hidrocentrali Kaprun. Tako bodo odvzeli Dravi znaten del njenega dotoka, in sicer vodo, ki doteka iz ledenikov. S tem izgublja Drava značaj alpske reke z enim letnim minimumom in visokim vodostajem v poletju. Takšen značaj Drave je posebno važen za Jugoslovijo v energetičnem pogledu, ker bi jugoslovansko gospodarstvo izgubilo možnost, da bi v poletni dobi, ko je v ostalih jugoslovanskih rekah malo vode, nadomestila primanjkljaj proizvodnje z večjo produkcijo hidrocentral na Dravi. Po pisanju avstrijskega strokovnega tiska se bo z odvajanjem vod z južne strani Visokih Tur, t. j. vod, ki so pritoki Drave, na severno stran te gorske verige, produkcija hidrocentrale Kaprun zvišala od 220 milijonov kwh na 580 milijonov kwh, kar dokazuje, kako velika izguba bo to za hidroenergetične pogoje Drave in s tem tudi za jugoslovansko gospodarstvo. Po ocenitvi na temelju nepopolnih podatkov bi jugoslovansko gospodarstvo z uresničenjem tega načrta izgubilo 52.500.000 kwh letno. Vlada FLRJ je v svoji noti 12. julija t. l. protestirala proti takšnemu samovoljnemu menjavanju vodnega režima Drave in zahtevala, naj Avstrija ustavi vse gradnje, ki bi mogle na kakršen koli način spremeniti ali ogroziti režim voda te reke.

Vlada republike Avstrije pa ni storila ničesar, da bi popravila škodo, ki je nastala zaradi protizakonitega in samovoljnega poslovanja hidrocentral Zvabek in Labod, ni prav nič storila, da bi se dosedanje stanje izpremenilo, pa tudi ni odgovorila na omenjene note jugoslovanske vlade. Nasprotno se je mogla vlada FLRJ prepričati, da se dela za odvajanje reke Möll nadaljuje v polnem zahtevu in velikem obsegu. Da je tega ravnanja kriva samo avstrijska vlada, dokazuje izjava avstrijskega ministra za energetično gospodarstvo dr. Migscha, ki jo je dal 25. septembra pri proslavi, ko so pričeli betonirati veliko dolinsko pregrado Limberg na delovnem mestu hidrocentrale Kaprun. Minister dr. Migsch je izjavil, da bodo dela za odvod reke Möll na severno stran Visokih Tur kljub vsem težavam nadaljevali.

Vlada republike Avstrije ne krši s

vojnem ravnanjem samo splošno priznani načel mednarodnega prava glede režima voda, kot so načela, ki jih ugotavlja resolucija inštituta za mednarodno pravo 20. aprila 1911 v Madridu, temveč dejansko in namenoma krši svoje obvezne obveznosti nasproti Jugoslaviji, da namreč ne bo z nobenimi gradnjami na rekah, ki tečejo z avstrijskega na jugoslovansko ozemlje, oskudovala javnih interesov in pravic Jugoslavije in da je pri graditvi novih naprav na takšnih rekah vezana na obojestranski sporazum, ki bo ščitil pravice in interese obeh držav. Ta obveznost je zajamčena s saintgermansko mirovno pogodbo iz l. 1919. Razen tega je bilo s posebnim dvostranskim avstrijsko-jugoslovanskim sporazumom 3. septembra 1925 določeno, da ne sme graditi naprav, ki bi škodovala državi, skozi katero teče reka s spodnjim tokom.

Glede na navedena dejstva vlada FLRJ

Jugoslavije znova energično protestira

proti neprestani in očitni kršitvi mednarodnih pravnih obveznosti Avstrije

glede režima voda reke Drave s strani vlade republike Avstrije, ki namenoma

ne upošteva in krši pravice in interese Jugoslavije.

Hkrati si vlada FLRJ pridržuje pravico,

da ukrene vse primerno in doseže povrnitev že storjene škode in zaščiti

svoje pravice in interese za bodoče. Hkrati

odločno ponavlja svoje prejšnje zahteve,

da mora vlada republike Avstrije ustaviti vse gradnje, ki bi mogle

na kakršen koli način samovoljno spremeniti in ogroziti režim voda reke Drave

in zato zahteva ustanovitev mešane avstrijsko-jugoslovanske komisije, ki bo

proučila, koliko so že izvršene ali pričete in planirane te protizakonite gradnje

in ugotovi, katere trajne inčasne ukrepe bi bilo treba uvesti, da se popravijo škoda, ki je zaradi njih nastala ali

bi v bodoče mogla nastati za jugoslovansko gospodarstvo.

Ministrstvo za zunanje zadeve vlade FLRJ

tudi ob tej priliki ponavlja političnemu predstavništvu izraze svojega spoštovanja.

DVELETNICA VRHOV. STABA GRŠKE DEMOKRATIČNE ARMADE

Demokratična armada bo nadaljevala borbo

za popolno osvoboditev Grčije

Atene, 23. oktobra. (Tanjug). Radijska postaja Svobodne Grčije poroča ob

dveletnici ustanovitve vrhovnega štaba demokratične armade Grčije:

V teh dveh letih borbe za svobodo in neodvisnost Grčije sta pokazala grško ljudstvo in demokratična armada neverjetno junaštvo in požrtvovalnost. Demokratična armada stopa na čelu s svojim vrhovnim štabom v novo leto še trdnejša in prekaljena v svoji odločitvi, da nadaljuje borbo za popolno osvoboditev Grčije izpod pritiska tujih intervencionistov in monarhofašistov.

Monarhofašisti hočejo uporabljati strupene pline

Atene, 23. oktobra. (Tanjug). Radijska postaja Svobodne Grčije prinaša vest iz zanesljivih virov, da je zahtevala monarhofašistična vlada od svojih ameriških pokroviteljev dovoljenje za uporabo strupenih plinov v operacijah proti enotam demokratične armade Grčije. Minister za vojsko Stratos je že sivočasno izjavil, da je proti banditom dovoljeno vsako sredstvo.

V zvezi s tem opozarja radijska postaja na ukaz monarhofašističnega gene-

rala Tritilatisa, ki je zahteval septembra t. l. od svojih enot na področju Vicia, naj mu predložijo poročilo o smeri vetra in položaju čet, da bi lahko uporabili strupene pline proti enotam demokratične armade.

Obsedno stanje na Peloponezu

Atene, 23. oktobra. (Tanjug). Sinoči je grška vlada razglasila obsedno stanje na Peloponezu.

Arabci in Židje ustavili sovražnosti

Pariz, 23. oktobra. (Tanjug). Na zahtevo Varnostnega sveta, naj se ustavi sovražnosti v Negevu, sta vladi Izraela in Egipta dali zadovoljiv odgovor. Posredovalec Bunch je obvestil nato obe vladi, da je dosežen sporazum o ustavitvi sovražnosti z veljavo od 22. okt. ob 12. uri.

Funkcionarji Združenih narodov v Kairu in Tel Avivu so obvestili sedaj posredovalca, da so tudi Arabci in Židje uresničili ukaz o ustavitvi sovražnosti. AFP poroča, da je 3 ure in pol po ustavitvi sovražnosti vse mirno na področju Negeva.

da se vajsmanistom odvzamejo funkcije in da se da vsa možnost delovanja mičurincem.

V čem je idealizem in kaj je teorija vajsmanizma? Weismann je učil, da eksistira posebna dedna tvarina, ki je samo v spolnih celicah, v hromosomih, nikakor pa ne v somatičnih. S tega stališča je iskal in tudi našel oporo za trditve, da so spolne celice večno nespremenljive, praktično neumrljive, ki porajajo na svoji večni poti stranske produkte, umrljiva telesa. V svoji metafizični omejenosti vidi torej absolutno razliko med spolno celico in telesom. Telo po njegovem ne more nikdar vplivati na dednost. Vse spremembe, ki zadevajo v življenju telo, tako imenovane modifikacije, nimajo nobene zveze z mutacijami, spremembami v hromosomih, genih. Nastanek genov je zagnjen v mrak, je slučajen, znanost torej ne more vplivati na dednost. Vse telesne spremembe (tako imenovane modifikacije) lahko zadenejo le telo, fenotip, ki ga loči večni prepad od genotipa, nekakšne prasilke telesa. Da, v principu tudi razvoja ne more biti, ker so geni večni. Ker so pa dejstva drugačna, zato poskušajo z vsemi sredstvi rešiti teorijo večne dedne tvarine. Najbolj zakrinkani sovjetski vajsmanist Schmalhausen je odkril nekaj genofond (ki ga je kajpak nekdo ustvaril bog), ki se počasi troši, ustvarjajoč tako »razvoj«. Ko pa se ura izteče, je kajpak »razvoj« konec. On že ugotavlja, da je ta razvoj počasnejši. To seve ni resničen razvoj, tu ne nastaja nič novega, le lastnosti, že pred milijoni leti skrite v genofondu, prihajajo na dan, se realizirajo. Ta bogoslovna teorija pa je škodljiva in ne samo nerešena, ker proglašajo popolno, zlogič-

Predkongresna aktivnost AFZ Slovenije

Na svojih volivnih zborovanjih protestirajo žene Slovenije proti vo no-hujskaški propagandi

Žene v Ptuj so se na poziv Mednarodne federacije žena zbrale na množičnem sestanku, da tudi one podprejo predlog A. Višinskega proti imperialističnim državam, ki želijo zanetiti tretjo svetovno vojno.

Sestanek je otvorila sekretarka OO AFZ tov. Hedžetova. Nato je sekretar agitpropa tov. Mauser podal pregled zadnjih dogodkov, predvsem pa delo OZN na konferenci v Parizu. Poudaril je, da je v borbi proti imperialističnim silam potrebno, da tudi ptujске žene podprejo predlog Sovjetske zveze o znižanju oboroževanja.

Ob zaključku sestanka so žene poslale resolucijo OO AFZ, v kateri se izražajo za predlog Višinskega. Resolucijo so podpisale vse žene.

ZENE IZ KRŠKEGA OKRAJA SO POSLALE 4 PROTESTNA PISMA S 500 PODPISI ŽENA

Pri Sv. Križu v krškem okraju je bila volivna udeležba žena 96odstotna. Žene so se zavezale organizirati pet predavanj, in sicer dve zdravstveni in tri o zadržanju. Pozimi bodo organizirale gospodinjiski tečaj in sodelovale pri gradnji zadržnega doma. V Kostanjevici so se žene zavezale, da bodo poživile delo pri graditvi zadržnega doma. Do sedaj so naredile že 1350 prostovoljnih delovnih ur. Na Studencu so se žene polnoštevilno udeležile volitev. Na volivnem sestanku so sklenile, da bodo v bodoče še tesneje sodelovale z OF in KLO, otvorile otroško poslovalnico, v zimskih mesecih pa organizirale študijske krožke.

Na Rovšču so žene z 80odstotno udeležbo izvolile svojo prvi odbor AFZ. Na ta način bodo lahko zaktivizirale še več žena. Tudi v hribovski vasi Cerini so žene ustanovile svojo krajevno organizacijo AFZ.

V Sevnici so bile volitve 19. t. m. in se jih je udeležilo 71% žena. Delavne žene so se zavezale, da bodo naredile vsaka po 4 ure prostovoljnega dela na krajevni ekonomiji in na združnem domu v Šmarju. Pozimi bodo organizirale aktivne in študijske krožke. Do kongresa AFZ Slovenije bodo otvorile posvetovalnico za matere in otroke, mesečno pa bodo organizirale strokovno ali politično predavanje.

V Rajhenburgu so žene sprejele obveznost, da bodo pripravile novoletno jelko in obdarile siromašne otroke. Tudi

tu bodo organizirale aktivne in študijske krožke.

Žene iz krškega okraja so poslale Centralnemu odboru AFZ že 4 pisma s 540 podpisi žena, v katerih obojajo vojnouhujskaško propagando in zatrjujejo, da se bodo vztrajno borile za mir.

ZENE IZ SREDNJE BISTRICE SO IZVOLILE NOVI ODBOR AFZ

Na nedeljskih volitvah so žene Srednje Bistrice glasno izvolile novi odbor AFZ in sprejele več obveznosti. Po volitvah so pionirji iz Srednje Bistrice uprizorili ženam na gradbišču zadržnega doma igrico »Naš združni dom«. Nastopili so tudi z deklaracijami.

Volivno zborovanje in same volitve so zelo dobro izpadle, kar je zasluga organizacije AFZ, ki je vse žene poučila o pomenu volitev. Tudi celica KP na vadi je nudila organizaciji AFZ pri volitvah vsestransko pomoč.

V dravogradskem okraju je bila volivna udeležba 80–95odstotna. V dravogradskem okraju so volitve posebno dobro izpadle v Dravogradu, Marenbergu, Črni in Lešah. Žene so se ob teh volitvah polnoštevilno udeleževale sestankov. Plan za nadaljnje delo so takoj sprejele članice AFZ iz Dravograda, Guštanja in Sv. Primoža na Pohorju. V splošnem je bila volivna udeležba 80–95odstotna.

Volitve v Mežici pa so bile slabo pripravljene. Žene niso bile v zadostni meri poučene, kakšen pomen imajo volitve, in je bila zato volivna udeležba slaba.

VOLITVE V TRBOVELJSKEM OKRAJU

Trbovlje, 22. okt. — V trboveljskem okraju so žene izvolile 23 precej novih krajevskih in terenskih odborov AFZ. Zelo dobra udeležba je bila v Hrastniku, kjer so žene volile na 7 voliščih. Najslabše so bile volitve pripravljene na terenu Zasavje, kjer sta se komaj dve tretjini žena udeležili volitev. V splošnem je bila udeležba 95odstotna. Vsa volišča so bila lepo okrašena s cvetjem, zastavami in parolami.

Prav dobro so potekale volitve v Loidi in Račici, kjer se je AFZ z vsvo vestnostjo pripravila na volitve. Volilo je 86 odstotkov žena. Na dan volitev so sklenile, da bodo tako organizirale šivilski tečaj. Naštudirale bodo tudi igro, s katero bodo nastopile samostojno.

Nemški narodni svet razpravlja o ustavi nemške demokratične republike

Berlin, 23. okt. (Tass). V Berlinu se je začelo peto zasedanje nemškega narodnega sveta, v katerem sodelujejo poslanci narodnega sveta iz vseh krajev Nemčije. Zasedanje je otvoril predsednik Prezidija narodnega sveta Wilhelm Pieck. Prva točka dnevnega reda je bila razprava o sprejetju načrta ustave nemške demokratične republike. Predsednik upravne komisije narodnega sveta Otto Grottelohl je podal obširno poročilo o načrtu ustave.

Komunistična partija za čimprej sklenitev miru z vso Nemčijo

Berlin, 23. okt. (Tanjug). Zapadnonemški parlamentarni svet je pričel razpravljati o formiranju »drugačnega doma« v sestavi parlamenta zapadne nemške države. Delegati meščanskih strank in socialdemokratske stranke so v osnovi soglašali z načeli »drugačnega doma«, medtem ko je komunistični predstavnik Renner temu nasprotoval in zahteval v imenu svoje stranke, naj bo ta zakonodajna oblast prenesena na direktno voljeno ljudsko predstavništvo, kajti samo to bi se

moglo upirati uvajanju zasebnih oblik monopolističnega kapitalizma.

V drugem delu razprave so govorili o finančnih zapadnih nemške države. Predstavniki krščanskodemokratske unije dr. Binder je smatral za primerno izjaviti, da je treba znizati okupacijske stroške. Vendar je dodal, da tega ni pričakovati, ker je pred kratkim general Clay izjavil, da o tem sploh ne želi govoriti.

Komunistični predstavnik Renner je odgovoril, da takšne politične stranke, ki se ne upajo zahtevati popolno odstranitve okupacijskih čet iz Nemčije, tudi nimajo pravice, da bi zahtevale znizanje okupacijskih stroškov. Komunistična partija, je dejal Renner, si prizadeva, da bi bil čimprej sklenjen mir z vso Nemčijo, hkrati pa hoče doseči tudi odstranitev vseh okupacijskih čet.

Komite za borbo proti vojni propagandi

Berlin, 23. okt. (Tass). Kakor poroča agencija ADN, so ustanovili na konferenci predstavnikov berlinskega tiska, demokratičnih strank in množičnih organizacij komite proti vojni propagandi.

Dr. Jože Potrč:

REVOLUCIJA V BIOLOGIJI

(Pripombe k Lysenkove referatu v današnji številki »Vprašanj naših dni«)

Referat »O položaju v biološki znanosti v Akademiji kmetijskih ved dne 31. julija in sledeča diskusija, v kateri je sodelovalo veliko število akademikov iz vse Sovjetske zveze, pomeni zgodovinski prelom v razvoju biologije, triumf napredne mičurinske struje nad vajsmanistično, zmagajočo dednostno pridobitveno lastnostjo, spreminjanja prirode, zmagajoča znanost nad predsodki. Biologija je postala eksaktna veda, ki lahko zanesljivo usmerja prakso, omogoča plansko pridobivanje novih vrst rastlin in živali in znanstveno predvidevanje, torej daje jasne perspektive kmetijstvu. Dogodek pa ni pomemben samo za agronomijo, ampak tudi za medicino, za biologijo in za znanost sploh. Saj je to ena največjih zmag v ideološkem boju, zmagata materializma nad idealizmom. Edino dosledno materialistično gledanje je znanstveno, vsako idealistično in metafizično gledanje pa vodi s poti znanosti in k neuspehom v praksi. Odkar je položil Darwin prve temelje znanstveni biologiji, se bije boj za njene materialistične pozicije. Veliki biologi, kot Timirjazev, izven Rusije nazvan »najgenialnejši botanik svoje dobe«, je branil te pozicije in jih dalje razvijal. V osemdesetih letih pa je začel svoje delovanje nemški biolog Avgust Weismann, ki je razvil svojo teorijo, ki v bistvu zanika materializem in največjo pridobitev darvinizma, evolutivski nauk. Lahko se trdi, da je v večini dežel, tako tudi pri nas, postal njegov nauk dominantna, uradna znanost. Materialistično

pozicije pa v znanstvenem svetu kajpak niso bile uničene in se je borba med obema strujama nenehno vršila. Najostrejša je bila ta borba v Sovjetski zvezi, kjer je bila prav zdaj izbojevana odločilna zmagata napredne znanosti.

Razumljivo je, da se mlada sovjetska znanost ni mogla takoj otresti antidialektične, idealistične dediščine vajsmanizma, vendar so se takoj z zmagajočimi sovjetske oblasti odprle tudi za biologijo nove perspektive. Prvi svetovno zgodovinski dogodek je bil Leninov poziv Mičurinu, ki je že desetletja delal in nadaljeval delo velikih biologov Darvina in Timirjazeva. Oфициalna znanost carske Rusije ne samo da Mičurina ni razumela, ampak je imela nepremagljive predsodeke in je zaničevala vse njegove uspehe. V najboljšem slučaju ga je smatrala za sposobnega sadjarja-praktika, v teoretskih stvarih pa mu je priznavala manj kot nič. Ko so se Mičurinu v sovjetskih pogojih odprle neslutene možnosti dela, je kmalu vzgojil celo plejado učencev, ki so si usvojili njegove velike znanstvene izsledke ter jih razvijali naprej. Največji njegov učenec je Lysenko, borec za Mičurinovo znanstveno smer in sovražnik lažnomanstvenih »teorij« vajsmanizma.

Pomembna vloga v razvijanju napredne znanosti pripada Bolševiški partiji, kar bomo tem bolj razumeli, če omenimo nekaj dejstev. Takoj po revoluciji so propagirali v Sovjetski zvezi idealistična, rasisistična in celo fašistična naziranja v znanosti, kot n. pr. eugeniko, ki ni nič drugega kot vajsmanizem v medicini. L. 1935. pa je bila na posvetovanju biologov-komunistov ta smer do kraja razkinkana. Ze 1931. leta je CK VPK(b) obsodil vajsmanizem kot idealistično zablodo. Zanimivo pa je, da je šele potem prišlo do ogorčene borbe med mičurinsko in vajsmanisko smerjo.

Sovjetska oblast je dajala ogromna sredstva za razvoj znanosti, inštitutov itd.; borba se je vršila med strokovnjaki samimi. Vajsmanizem se je skušal seveda zakrinkati, in sicer pod firmo darvinizma. Celo Amerikaneec Müller, v bistvu vajsmanist, je delal v Sovjetski zvezi svoje poskuse na mišicah in njegovo slavo je ponesel Iljin v knjigi: »Priroda in ljudje po vsem svetu. Bistvo spora se je zakrivalo. Sedaj pa je stopila ta borba v svojo odločilno fazo. Kaj je omogočilo to odločilo, zgodovinsko zmagato? Odločila je praksa, odločila so dejstva, pred katerimi mora kloniti vsaka teorija. V sporu o vprašanju, ali je mogoče plansko, smotno, po želji spreminjati rastlinske in živalske vrste, ali se pridobivajo lastnosti podedujejo ali ne, v tom sporu je zmagala mičurinska smer zato, ker je nagradila ogromno dejstev, ki potrjujejo to njeno trditve. Na samem zasedanju je demonstriral Lysenko vegetativne hibride in dokazal pravilnost mičurinske teze, ki jo vajsmanisti pobljajo. Kakor je sijalen uspeh mičurincev v praksi doprinesel k zmagi v diskusiji, tako je nasprotno polom v praksi vajsmanistov dokazal popoln bankrot njihovih osnovnih postavk. Ker se je teorija vajsmanistov pokazala tudi kot neplodna in škodljiva ter je bila razkinkana kot cokla za napredek, je razumljiva in popolnoma upravičena zahteva akademikov,

da se vajsmanistom odvzamejo funkcije in da se da vsa možnost delovanja mičurincem.

V čem je idealizem in kaj je teorija vajsmanizma? Weismann je učil, da eksistira posebna dedna tvarina, ki je samo v spolnih celicah, v hromosomih, nikakor pa ne v somatičnih. S tega stališča je iskal in tudi našel oporo za trditve, da so spolne celice večno nespremenljive, praktično neumrljive, ki porajajo na svoji večni poti stranske produkte, umrljiva telesa. V svoji metafizični omejenosti vidi torej absolutno razliko med spolno celico in telesom. Telo po njegovem ne more nikdar vplivati na dednost. Vse spremembe, ki zadevajo v življenju telo, tako imenovane modifikacije, nimajo nobene zveze z mutacijami, spremembami v hromosomih, genih. Nastanek genov je zagnjen v mrak, je slučajen, znanost torej ne more vplivati na dednost. Vse telesne spremembe (tako imenovane modifikacije) lahko zadenejo le telo, fenotip, ki ga loči večni prepad od genotipa, nekakšne prasilke telesa. Da, v principu tudi razvoja ne more biti, ker so geni večni. Ker so pa dejstva drugačna, zato poskušajo z vsemi sredstvi rešiti teorijo večne dedne tvarine. Najbolj zakrinkani sovjetski vajsmanist Schmalhausen je odkril nekaj genofond (ki ga je kajpak nekdo ustvaril bog), ki se počasi troši, ustvarjajoč tako »razvoj«. Ko pa se ura izteče, je kajpak »razvoj« konec. On že ugotavlja, da je ta razvoj počasnejši. To seve ni resničen razvoj, tu ne nastaja nič novega, le lastnosti, že pred milijoni leti skrite v genofondu, prihajajo na dan, se realizirajo. Ta bogoslovna teorija pa je škodljiva in ne samo nerešena, ker proglašajo popolno, zlogič-

no, principiarno nemožnost podedovanja pridobitljivih lastnosti. Vajsmanisti so mnogo desetletij na vse mogoče načine smišljivi poskuse spreminjanja dednosti s spremembo zunanjih življenjskih pogojev. Uspehe so pripisovali bodisi neekskaktnosti v eksperimentu, bodisi jih proglašali za trajne modifikacije, ali pa se celo posluževali umazanih sredstev. P. Kammerer, ki je bil poklican po revoluciji v Moskvo in tam delal poskuse na salamandrih, je bil izpostavljen takim napadom, da je napravil samomor. Ze omenjeni Schmalhausen je napisal knjigo o faktorjih evolucije, pa ni niti omenil Timirjazeva, ki je napisal knjigo o istem problemu, še manj Mičurina.

Sedaj je ta struja v biologiji razkinkana kot idealistična, lažnomanstvena, kot ovira progressa. Popolnoma jasno pa je, da bo trajalo še mnogo časa, da bodo vsi ostanki starega v glavah biologov premagani tudi v Sovjetski zvezi. To je le neke vrste stalnogrška bitka v biologiji.

Minister za višjo izobrazbo ZSSR je izjavil po zasedanju Akademije, da je treba takoj spremeniti vse učbenike, plane in programe biologije, da se ne sme izgubiti niti en dan. Tudi pri nas je nujno potrebno, da se seznanji vsak biolog, agronom, zdravnik, pa tudi vsak napreden človek z referatom Lysenka. Novi mičurinski nauk mora postati lastnina vseh naprednih ljudi. Naša prirodoslovna društva, revije, profesorji biologije si morajo osvojiti zadnje pridobitve biologije, da jih posredujejo naši mladini. Prav tako je seveda važno in potrebno vsi idealistično metafizično, neznanstveni in zastarelo dediščino naših univerz osvoboditi v luči marksizma leninizma in jo premagati.

Po ljubljanskem festivalu

S poglobljenim delom in izkušnjami na festivalu se bodo ljubljanski kulturno-prosvetni aktivisti razvijali in širili ter dvigali kulturno raven delovnega ljudstva

V tednu med 10. in 17. oktobrom je bil v Ljubljani festival, o katerem je vredno, da še spregovorimo in podamo nekaj ugotovitev, ki naj prikazuje njegove pozitivne strani in pa tudi slabosti, kar nam bo v korist pri pripravah za organizacijo velikih prireditev, ki bodo temu festivalu nedvomno še sledile v prihodnjih letih.

Ta festival je bil prvi, ki je bil organiziran v Ljubljani izključno za ljubljanske in kulturno-prosvetni aktivisti. Širina, ki jo je festival zadobil, tako časovno kot po številu prireditev, je izredna in daje poudarek množičnosti in napredku kulturno-prosvetnega dela v Ljubljani. Prav množičnost se mi zdi, da je osnovna karakteristika festivala in se izraža v dveh smereh, to je po številu sodelujočih oziroma nastopajočih in po številu poslušalcev ali obiskovalcev. Množični karakter festivala najzornostno označuje nekaj števil: prireditev je bilo v njegovem okviru 26, katere so zajele 13 sektorjev dela iz področja ljudske prosvete, znanosti, umetnosti itd. Sodelovali so pevci, godbeniki, solisti, igralci, pesalci, lutkarji in fizikulturniki, dalje znanstveniki, umetniki, šole in drugi. Na festivalu je nastopilo 52 ljudskoprosvetnih aktivov z 2358 člani. Ti podatki zgovorno pričajo, da je bil festival resnično množična prireditev, zlasti še, da je vse nastope obiskalo okrog 64.700 poslušalcev oziroma obiskovalcev.

Druga značilnost festivala je vključitev naših kulturnih institucij v festival, ki je v svoji osnovi imel prav za prav ljudskoprosvetni značaj. Ta zamisel je nedvomno pravilna, vendar bi jo bilo treba realizirati na drugačen način, kot je bila izvedena na tem festivalu. Predvsem je bilo čutili, da so oba koncerta, solistični koncert ter prireditev SNG le epotnički drugih festivalskih prireditev. Pričakovali bi, da bi te naše najvišje kulturne ustanove prav tako pokazale vrhunec svoje dejavnosti z nastopi, ki bi bili kulturni dogodek. Če bi bilo tako, je gotovo, da bi te prireditev dosegle isto pozornost pri obisku kot vse druge na festivalu. Ob tem pa je prav gotovo napačno, da so prireditelji festivala zaprli prav te prireditev v običajne dvorane, namesto da bi zajeli v nje širok krog našega delavstva v velikih tovarnah. Težka napaka je, da ni dobil Litostraj, ki daje novo lice Ljubljani, v festivalu z veliko prireditvijo močan poudarek, saj je festival na drugi strani bil izraz silnega delovnega in kulturnega poleta našega človeka.

Naslednje, kar je potrebno ob festivalu poudariti, je vsebinska stran prireditev, ki zasluži po svoji ideološki čistosti priznanje. Programi koncertov in ostalih prireditev so bili skrbno izbrani. Oprekati bi se dalo le solističnemu koncertu, v katerega so zašle nekatere docela brezpomembne stvari, in koncertu pevskih zborov, ki je bil stilno neenotno sestavljen in je bila napaka v tem, da je bil izbor programa prepuščen zborom samim, namesto da bi bil sestavljen iz vida enotne linije. Zaradi tega je kljub dobri nastopom posameznih zborov napravil vtis raztrganosti. Zbori so nam v pretežni večini dokazali tudi to, da se naše zborovske petje dviga in da zadobiva postopoma vedno višjo umetniško raven kljub še vedno občutnim pomanjkljivostim. Zaigon in voljo do dviga so izpričali posebno mladina in zbori tovarn, kar nikakor ne moremo trditi za Glasbene Matico, ki bi lahko mnogo več pokazala.

Pomembno je dalje tudi to, da je festival obogatil našo kulturo z novimi umetniškimi stvaritvami in ustanovami. Na razstavi smo videli petnajst novih velikih zgodovinskih slik, ki predstavljajo zanimivo novost dela naših slikarjev. Jasno je, da te slike še niso dokončna forma zgodovinskih konceptov, ki jih uporabljajo, in da bo treba tem slikam dati dokončno obliko šele po temeljitem zgodovinskem in slikarsko oblikovnem študiju. Živ interes obiskovalcev razstave,

ki kot celota pomeni najboljšo, kar nam je dal festival, je dokaz, da je idejna zamisel ureditve bodočega mestnega zgodovinskega muzeja dobra in da je vredno pot, ki jo razstava nakazuje, nadaljevati, misel pa nenehno razvijati in izpopolnjevati.

Naša še pičila lutkarska književnost je obogatena z novo igrice, ki je sicer dramatisacija A. Ingoliča povesti »Udar na brigada«, vendar je igrice že v svoji zasnovi, ki jo bo treba na temelju praktičnih izkušenj še izpopolniti, pomenila našim lutkovnim odrom lep prispevek k obogatitvi sodobnega programa. Premiera te igrice je obenem bila tudi otvoritev novega lutkovnega gledališča. Naval malih gledalcev nas opozarja, da nudimo pionirjem še veliko premalo razvedrila.

Mestni kulturnozgodovinski muzej je druga ustanova, ki je bila izročena javnosti v festivalnem tednu. Naslednja obogatitev pa sta obe množični pesmi: »Pesem dela« in »Naša petletka«, ki sta dosegli najboljši oceni pri natečaju množičnih pesmi, razpisanim za ljubljanski festival. Na festivalu sta bili obe skladbi prvič izvajani. Avtor prve je Radovan Gobec, druge pa Rado Simoniti. Gobec va skladba nedvomno tako po tekstu, ki je zdrav in močan, kot po glasbeno oblikovni obdelavi in občutju prednjači pred Simonitijevo. Obe skladbi pa bosta gotovo našli še mnogo izvajalcev.

Poleg teh novih stvaritev pa je bil program zborov za množične nastope izpopolnjen s štirimi novimi skladbami, program za godbe pa s tremi skladbami za skupne nastope. Zaključni množični nastop na festivalu z dokaj obširnimi programom, ki so ga načrtno izpopolnjevali skozi vse leto s skupnim študijem zborov in godb, je pokazal, da lahko danes naši združeni zbori že izvajajo celoten nastop s samimi množičnimi skladbami. Tudi to je važen rezultat enoletnega dela za festival.

Plesni in plesnofolkorni nastop nam je dal prežet dela naših najboljših grup. Najvažnejše ob tem je dejstvo, da imamo danes nekaj skupin, ki vztrajno in resno delajo in niso več le skupine, ki se pripravijo za en ali dva nastopa, nato se pa razidejo. V nastopu je bil viden napredok, skrbna priprava in že močno prečiščeno pojmovanje, kaj je ples in kaj je folklor. Z vzgojo koreografov, obogatitvijo zakladnice naših plesov in z osvoboditvijo znanja folklorne ostalih jugoslovanskih narodov je nedvomno, da bodo tudi naši tovrstni nastopi postali mnogo pestrejši in boljši. Pot je pravilno nakazana, delo bo treba le še odgovorneje in vztrajneje nadaljevati.

Priprave na festival so bile skrbno izvršene. Čas, ki je bil aktivom odmerjen za pripravo, je zadostoval, da so vsi aktivisti lahko dobro pripravili. To so pokazali tudi nastopi. Izostanek nekaterih aktivov ali slaba udeležba njihovih članov sta dala tudi jasen pregled resnosti dela in slabega odnosa nekaterih do skupnega dela. Godba iz Vevč je odpovedala svoje sodelovanje, prav tako pevski zbori Narodne banke, ministrstva za industrijo in Čevljarke zadruge, katere zbor se je pred tedni razšel, ker je bil predsednik zadruge mnenja, da zbor zadruzi ni potreben. Silno pičlo se je udeležil festivala tudi pevski zbor »Slavec«, kar daje jasno spričevalo o razmerah, ki vladajo v tem društvu. Svetel primer požrtvovalnosti so pevci iz Polja, ki so se redno udeleževali vseh skupnih vaj in nastopov.

Poleg že omenjenih pomanjkljivosti festivala bi omenil še to da na festival niso bili v večji meri pritegnjeni tudi drugi kraji po Sloveniji, kar bi potem festival vsekar močno dvignilo, sam po sebi pa bi to zasluzil. Vse premalo pozornosti pa je bil festival deležen tudi pri naših aktivistih tako v tovarnah, ustanovah, rajonskih odborih itd., saj so prav oni, ki bi morali razgibati celotne delovne kolektive. S tem bi jasno manifestirali pozornost za naš kulturni dvig in dali priznanje uspehu, ki ga je festival v veliki meri dosegel.

NA KOČEVSKEM SE PRIPRAVLJAJO NA NOVO TEKMOVANJE ZA DVIG LJUDSKIH KNJIŽNIC

Kočevski okraj je dosegel v tekmovalni za dvig ljudskih knjižnic že lepe uspehe. V času predkongresnega tekmovanja je med prvimi izpolnil obveznost, zadano na čast V. kongresu KPJ, ustanoviti knjižnice na vseh področjih KLO-jev. Tako so ustanovili 46 novih ljudskih knjižnic. Za te knjižnice so nabavili za 180.000 din novih knjig. Pri akcijah za nabavo denarnih sredstev so sodelovale vse množične organizacije. Sodelovanje in zanimanje vseh množičnih organizacij je ravno pripomoglo, da je bil dosežen tolik uspeh. V predkongresnem tekmovalni se je posebno izkazala mladinska godba »Proleter«, ki je z največjim veseljem prirajala kulturne prireditev po raznih krajih kočevskega okraja. Tudi v času Tedna napredne knjige, t. j. od 19. sept. do 22. sept., so v kočevskem okraju mnogo napravili za dvig napredne knjige. Vse knjižnice so očistili neprimernih knjig; nabavili so 951 novih knjig; priredili so vrete kulturnih prireditev v korist knjižnicam. Predavanja o pomenu in nalogah napredne knjige, ki so jih priredili v vseh večjih centrih, so bila povsod dobro obiskana. Čitalnice v Kočevju in Ribnici so pričele s poslovanjem; zanje vlada med ljudstvom veliko zanimanje. Sindikalna podružnica na državnem posestvu v Kočevju je odprla knjižnico, za katero je nabavila 297 novih knjig; sindikalna podružnica lesnih delavcev in nameščencev v Kočevski reki je nabavila za rdeči koticček 96 knjig; sindikalna podružnica

rudarjev v Kočevju je organizirala rdeči koticček, kjer je 86 novih knjig. Ustanovili so rdeče koticčke na državnih žagah v Ribnici in Gorici vasi. Da bi delo in zanimanje za knjige še bolj naraslo, je okrajni ljudskoprosvetni svet na svoji seji sprejel sklep o nadaljevanju tekmovanja za dvig ljudskih knjižnic. Tekmovali bodo v mesecu novembru v tem:

1. katere knjižnica bo pridobila največ bralcev;
  2. nabavila največ sodobnih knjig;
  3. imela najlepše urejeno knjižnico;
  4. vzorno vodila potrebno knjižno kartoteko;
  5. pošljala, vzorna mesečna poročila;
  6. organizirala vzorne bralne krožke in diskusije o prebranih knjigah in
  7. katere knjižnica bo pridobila največ naročnikov za Prešernovo knjižnico.
- Lid tekmovalni bodo razglasili dne 3. decembra t. l.; obdaritev in razglasitev bo združena s kulturno prireditvijo. Najboljše knjižnice bodo prejele naslednje nagrade: prva nagrada: prehodna zastavica in 8 knjig; druga nagrada: 2000 din in 4 knjige; tretja nagrada: 1000 din in 5 knjig.
- Aktivisti, ki bodo na terenu pomagali pri agitaciji in tekmovalni in dosegli vidne uspehe, bodo prejeli denarne nagrade, in sicer: prva nagrada 1200 din, druga nagrada 1000 din, tretja nagrada 500 din.

ANHOVO. — Dne 17. t. m. je ekipa mehanikov in električarjev tovarne cementa in salonita uspešno izpolnila svojo prvo obveznost v čast I. kongresu ESJ in II. kongresu KPS. Ekipa je v nedeljo odšla na Banjšico, kjer je izvršila tretjo delovno akcijo v popraviljanju kmečkega orodja. 60 prostovoljcev je opravilo 360 delovnih ur. Popravilo so sledeče orodje: 3 lemeže za plug, 12 vil, 14 lopat, 37 sekir, 12 malih sekir, 7 kladiv, 35 pil, orodje za podkovanje živine, 2 vozova, 2 slamozeznici, 18 škarij, 6 peči za kruh, 2 živalna stroja, 90 kosov razne kuhinjske posode, podkovanih je bilo 17 volov in napravljenih 34 kotlov. Kulturno-prosvetna ekipa je izvedla dobro uspešno kulturno prireditev. Ta ekipa je v predkongresnem tekmovalju nastopila štirikrat v raznih krajih.

Dne 16. t. m. so se v tovarni cementa in salonita zbrali mladinci, da pregledajo izvršeno delo v tekmovalju pred IV. kongresom SKOJ-a. Z zborovanja so poslali IV. kongresu SKOJ-a resolucijo, v kateri navajajo, da so v tem tekmovalju opravili 490 prostovoljnih delovnih ur, imeli 5 študijskih sestankov in sodelovali pri treh kulturno-prosvetnih prireditvah. Ob enem pa sprejemajo nove obveznosti, ki jih bodo do 29. novembra 100odstotno izpolnili. Obvezali so se, da bodo ustanovili svoj mladinski pevski zbor. Poleg obveznosti, ki so jih dali V. kongresu KPJ, bodo učenci v gospodarstvu opravili še vsak po 10 ur, ostali mladinci pa po 15 prostovoljnih delovnih ur. Preštudirali bodo zgodovino SKOJ-a in skrbeli, da bo njihova strokova ocena v industrijski šoli čim boljša. V mladinsko organizacijo bodo vključili slehernega mladina in dvignili splošno delovno disciplino. Resolucijo so mladinci z navdušenjem sprejeli.

CERKNICA. — Novak Anton, mlinar pri krajevnem valjčnem mlinu, je pred mesecem dni izumil stroj za razkladanje in nakladanje žita. S tem svojim izumom je znižal proizvodne stroške za 70% ter s tem pripomogel, da lahko tri delovne moči delajo na drugih področjih. Tovariš Novak opravlja svoj poklic že 21 let. Po osvoboditvi se je ves zagrel v svoje delo, vendar s svojim izumom ni mogel prodreti, ker ni imel finančnih sredstev. Ko pa je postal poslovodja valjčnega mlina Cerknica, je uredil svojo idejo, ki bo v korist tudi ostalim valjčnim mlinom. Tov. Novak skupno z tov. Erjavcem Alojzom si stalno prizadeva za izboljšave pri raznih strojih, da bi tako koristil skupnosti. V nedeljo, 24. t. m., ga bo sindikalna podružnica obrti in industrije v Cerknici slavnostno proglasila za novatorja-racionalizatorja.

KRANJ. — Dne 16. t. m. je delovni kolektiv »Standarda« na svečan način odprl svojo delavsko-nameštensko restavracijo. Proelavli so prisostvovali tudi zastopniki drugih usnjarskih tovarn. Predsednik Zveze usnjarskih delavcev je podelil zastavico za prvo mesto v tekmovalju delovnemu kolektivu »Standarda«, drugo zastavico je prejel usnjarski kolektiv v Ljutomeru, tretjo pa del. kolektiv v Sv. Lenartu v Slov. goricah. Na proslavi so govorili direktor Glavne direktije usnjarske industrije za Slovenijo, predstavnik JA in tov. Kristan, sekretar OK KPS v Kranju. V svojih govorih so poudarjali velik pomen socialističnega tekmovanja ter čestitali delovnim kolektivom.

SENOVO. — Rudarji premogovnika Senovo zbrani na množičnem sestanku dne 21. t. m. pozdravljajo iniciativo za

Delo in razvoj knjižnic v novomeškem okraju

V okraju Novo mesto je do sedaj osnovanih 53 knjižnic z 8114 sodobnimi knjigami. Pri ustanavljanju novih knjižnic se pojavljajo težave v tem, da je za nje zelo težko dobiti primerne prostore. Med letom, posebno v šolskih počitnicah so poslovala samo večje knjižnice, na deželi pa je to nekoliko zaostalo. V vsem okraju vlada za knjižnice veliko zanimanje ter jih tudi stalno izpopolnjuje z novimi knjigami. Število bralcev se je precej dvignilo in se bo še, posebno v zimskem času.

Posebno dobro napreduje knjižnica v Ajdovcu v Suhu Krajini, kjer je predvsem mladina pokazala veliko zanimanje za njen razvoj in za nabavo novih knjig. Od poudarjenih 70 knjig je do sedaj naraslo število že na 135, ki so si jih po večini sami nabavili. Ravno tako so tudi v Gradišču pri St. Jerneju dvignili število od 70 na 107 knjig. Mnogo truda vlagata v razvoj knjižnice tudi Škoecjan in Trška gora, ki sta izrazito kmečka predela, a se tudi ljudje za branje zelo zanimajo. Na splošno pa po vsem okraju polagajo na razvoj knjižnic veliko pozornost, pri čemer pa se pojavljajo največji problemi ravno glede na pomanjkanje primernih prostorov. Da se delo pri tem reže zelo lepo in z zanimanjem razvija, se kaže že v tem, da si sedaj stare knjižnice napovedujejo medsebojna tekmovanja v tem, katere bo lepše in bolje opremljena in katere si bo nabavila več novih knjig. Pri vsem tem se vidi, da se je ljudstvo razgibalo in da z drugačnimi očmi gleda na današnje knjižnice in knjige, mladina pa je za to splošno zelo navdušena. K takemu uspehu je veliko pripomoglo darovanje knjig in razne podpore, tako da sedaj stalno prihajajo na prosvetni odsek pri OLO prošnje za nove knjige.

Sedaj so knjižnice ustanovljene že na področju vseh KLO v novomeškem okraju ter jim prosvetni odsek nudi vsi pomoč tako pri nabavi knjig, kakor tudi pri sami ureditvi knjižnic. Sedaj pa bodo poslali na knjižničarski tečaj pet tovarišic, ki bodo potem prevzele vse knjižničarske posle, da bo delo v njih res v redu potekalo.

Mimi Vovk

Poročila iz naših krajev

savskega rudarekega bazena Trbovlje. Hranisti, in Zagorje, ki bodo počastili I. kongres ESJ s tem, da bodo 24. t. m. protovoljno delali na produkciji premoaga za široko potrošnjo naših mest. Rudarji rudnika Senovo se pridružujejo temu tekmovalju, obenem pa sprejemajo sklep tekmovalja v naslednjih točkah: Kateri kolektiv bo v omenjeni akciji zajel večji odstotek delavstva, kateri kolektiv bo ta dan dosegel večji učinek dela in kateri kolektiv bo ta dan izvedel boljše organizacijo dela, pri čemer naj bodo kriteriji čim manjši proizvodni stroški.

Hkrati želijo senovski rudarji, da Republiški odbor Enotnih sindikatov, oziroma tekmovalna komisija zbere vse podatke tega tekmovalja na območju vseh

rudnikov LRS, ter najboljši kolektiv predloži v pohvalo I. kongresu ESJ.

KAMNIK — Dne 22. t. m. je bil v Kamniku sestanek aktivistov in vodij odkupnih ekip vsega okraja. Na tem sestanku so razpravljali o delu odkupnih ekip in pomanjkljivostih pri odkupih. Zastavili so si nalogo da izvedejo vse odkupe 100%. Odkupno tekmovalje ki ga napoveduje okraj Gornja Radgona vsem okrajem v Sloveniji so navdušeno sprejeli v vseh točkah. Odkupne ekipe so se takoj po sprejemu tekmovalja napotile na teren, da tam s podvojenjo delavnostjo dosežejo 100% uspeh. Uprava odkupa pri OLO pa bo poskrbela za sodelovanje z OZKZ in da bo dnevno na tekočem v pogledu evidence odkupov.

BESEDA NAŠIH BRALCEV:

Nepravilnosti pri prodaji mesa v Šoštanjju

Pri prodaji mesa v Šoštanjju se redno dogajajo večje napake, ki vzbujajo pri prebivalstvu upravičeno nezadovoljstvo in nezaupanje napram ljudem, ki so odgovorni za organizacijo, oziroma kontrolo prodaje mesa.

Okrajno mesno podjetje v Šoštanjju ima na razpolago 6 mesnic in okrog 10 mesarjev. Kljub temu pa se dogajajo nepravilnosti, ki so razvidne iz naslednjih primerov: V soboto 4. IX. so žene kakor vedno čakale že ob 5. uri zjutraj za meso, katerega pričnejo prodajati ob 7. uri. Ker se mesnica tudi ob tem času ni odprla, je tov. Kumrova vprašala tov. Korena, upravnika mesnega podjetja, kje se bo prodajalo meso. Na njegov odgovor so se vse žene napotile k Ježovnikovi baraki. Po polurnem čakanju so bile gospodinje napotene v bivšo Mlakarjevo mesnico. Tam so čakale več kot eno uro, dokler jih ni isti upravnik poslal v mesnico št. 1. Tam pa so že čakale žene, ki so prišle pozneje. Nastal je velik nered, prerakanje in prerinjanje. Milica, ki je posredovala je ravnala zelo surovo z ženami na način, ki ni svojstven današnji ljudski milici.

nami na način, ki ni svojstven današnji ljudski milici.

Drugi karakterističen primer se je zgodil 2. t. m. Gospodinje so čakale na meso že ob 5. uri zjutraj pred mesnico OLO št. 2. Ker mesnica ob pol 10. uri še ni bila odprta, so se žene napotile pred mesnico OLO št. 1, kjer je bilo meso že pripravljeno za prevoz v mesnico št. 2. Razumljivo je, da so bile zadnje žene spet prve. Prišlo je ponovno do velikega nereda. Značilno pri vsem tem pa je, da ne kateri kot n. pr. Zavrnli, vedo že v petek, kje se bo prodajalo meso.

To nezadovoljivo organizacijo je treba nujno odpraviti. Odgovorni funkcionarji pri mesnem podjetju OLO bi se morali bolj resno zanimati za samo prodajo mesa. Poleg tega pa naj bi izvajali več kontrole nad posameznimi uslužbenci v mesnem podjetju, ki jim verjetno ni prav, da jim je ljudska oblast preprečila delati zase in se ne morejo živjeti v to, da bi resnično delali v interesu delovnih ljudi.

Oficir JA.

Satler Marija iz Lokovice

je prejela zaslužen kazen

Obtožena Satler Marija, lastnica 42 ha velikega posestva v Novi Stifci, še vedno izkorišča delavce na etar kapitalistični način. Znana je ne le v Lokovici in Novi Stifci, ampak tudi po vsej daljni okolici, kako sabinira vse ukrepe naše ljudske oblasti. Od svojega donosnega posestva ni hotela plačati niti dinarja davka, tako da znaša njen dolg na davku že 40.980 dinarjev. Prav tako ji je trn v peti gradnja združnih domov. Uporabila je vse mogoče metode, da bi preprečila ali vsaj

zavrila gradnjo združnega doma v Lokovici. Ker pa so v Lokovici kljub njenim intrigam začeli graditi dom, je njen besnel prišel do vrhunca na množičnem sestanku, kjer se je javno izjavila proti novi družbeni ureditvi.

Za številne prekrške jo je dne 14. t. m. Okrajno sodišče v Šoštanjju obsodilo na zaplemo celotnega premoženja, 13 in pol meseca odvzema prostosti s prisilnim delom in na izgubo državljanških pravic za dobo 2 let.

L. P.

Turnir v Novem Sadu predstavlja važen korak k napredku šahovske igre med našimi ženami

Letošnji turnir za državno žensko prvenstvo v šahu je že drugi po osvoboditvi. Njegov pomen podčrtava zlasti dejstvo, da bo prihodnje spomlad svetovno žensko prvenstvo, v katerem bo po propozicijah sodelovala tudi najboljša predstavica Jugoslavije. Po smrti svetovne prvakinje Vere Menčikove, ki je padla kot žrtev nemškega bombardiranja leta 1944, je ostalo vprašanje svetovne prvakinje odprto. Kakor med moškimi, tako ima verjetno tudi med ženskami Sovjetska zveza glavne favorite za prvo mesto, kakor Bjelovo, Rudenkovo, Rubcovo, Bikovo itd.

Na ženskem državnem prvenstvu v Novem Sadu, ki bo določil predstavnico Jugoslavije za svetovno prvenstvo, sodeluje 14 tekmovalk, in sicer 6 iz Srbije in AP Vojvodine ter po štiri iz LR Hrvatske in LR Slovenije. Glavni favoriti je državna prvakinja Timofejeva, vendar je letošnja konkurenca mnogo močnejša od lanske. Sodeč po kvaliteti partij so v zadnjem letu mnogo napredovale Slavica Cvenkelj (Ljubljana) in Antonija Bajec (Bled), inž. Delak in Hrašovec (Zagreb) ter Marut in Kudrna (Zemun). Poleg njih je v prvih kolih pripravila prijetno presenečenje mlada šahistka Vera Jovanovič iz Čačka, ki je remizirala s Timofejevo, dobljeno pozicijo z Delakovo pa je samo zaradi turnirske neizkušnosti izgubila.

Drugi ženski šampionat v šahu predstavlja važen korak k nadaljnjemu širjenju šahovske igre med našimi ženami. Veliko zanimanje za ženske turnirje za prvenstva posameznih republik, kakor tudi veliko število udeležencev na letošnjem državnem turnirju daje najboljšo perspektivo nadaljnjemu razvoju šaha med našimi ženami. Hkrati potrjuje dejstvo, da se na tem polju bližamo Sovjetski zvezi, kjer imajo vrsto priznanih odličnih šahistk, med njimi mojstrske kandidata Bjelovo.

V petem kolu sta obe vodeči igralki Cvenkeljeva in Delakova premagali svoji nasprotnici in je stanje v vodstvu ostalo neizpremenjeno. Zabeležiti je treba odlično igro Bajecove, ki je po začetnih nespelnih sedaj doblila že tretje partijo po vrsti. Rezultati petega kola so naslednji: Bajec-Korban 1:0, Jovanovič-Nagy 1:0, Tomljevič-Homec 1:0, Vincelj-Timofejeva 0:1, Marut-Cvenkelj 0:1, Hrašovec-Delak 0:1, Avrovic-Kudrna prekinjeno.

Stanje po petem kolu: Cvenkelj in Delak 5, Timofejeva 4 in pol, Bajec in Hrašovec 3, Kudrna 2 in pol (1), Jovanovič ? in pol itd.

Turnir za moštveno sindikalno prvenstvo Maribora

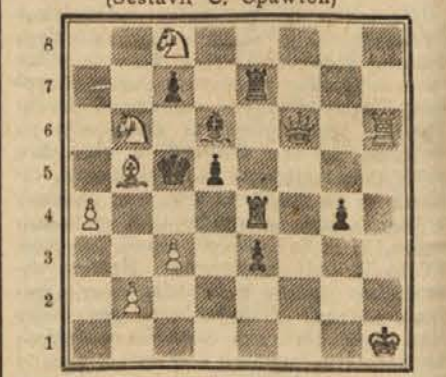
V Mariboru se je pred kratkim začelo sindikalno moštveno prvenstvo za leto 1948 v čast I. kongresu ESJ. Na tekmovalju sodeluje 20 moštvo različnih strok. Zelo agilne šahovske sekcije imajo. Delavnice državnih Zalesm, tovarna volnenih izdelkov in postja, ki so nastopile s dvema sekcijama. Prireditev bo nekoliko trpela na kvaliteto zaradi nesodelovanja kovinarjev, ki imajo dve zelo močni sekciji v tovarni avtomobilov in v Splošni stavbeni — Tezno. Izven konkurence izra moštvo PD Studenci in mladinsko moštvo SSD Zeleničar. Tehnično vodstvo je razdelilo vsa moštva v dve skupini. Prvo in drugo planirana moštva igrata medsebojni turnir za naslov prvaka. Zmagovalce bo prejel od OSS prehodni pokal.

BIVSI SVETOVNI PRVAK DR. EUWE ZOPET V FORMI?

V zadnjem času je bivši svetovni prvak dr. Euwe dosegel nekaj lepih uspehov, ki dajo slutiti, da se zopet vrača v svojo staro formo. Tako je v matihu premagal holandskega mojstra Van Slinginga s 3 in pol : 2 in pol (3 partije dobi in 5 remiziral) v matchu s Holandsko, ki se je končal neodločno 10:10, pa je na prvi deski efektno premagal prvaka Anglije mojstra Broadbenta.

V holandskem jeziku je izdal Euwe tudi bogato ilustrirano knjigo »Svetovno šahovsko prvenstvo 1948«. V knjigi so objavljena vsa partija svetovnega šahovskega prvenstva z izbranimi glosami, kakor tudi partije iz prejšnjih srečanij vseh petih kandidatov za naslov svetovnega prvaka.

PROBLEM ŠT. 1 (Sestava C. Spawton)

Beli: Kh1, Df6, Th6, Lb5, Sb6, Sc8, a4, b2, c3, (9).
Črni: Kc5, Te4, Te7, Ld6, e7, d5, e3, g4 (8).
Beli vleže in matira črnega v dveh potezah.

OBVESTILA

Ukinitev nekaterih potniških vlakov

Prisnisi s torkom 26. oktobra izostanejo do preklica naslednji potniški vlaki:

1. Na progi Ljubljana-Maribor oziroma Zagreb vlak 616/316 z odhodom iz Ljubljane ob 9.05 ter prihodom v Maribor ob 13.45 oziroma v Zagreb ob 13.45. V obratni smeri izostane na progi Maribor oziroma Zagreb-Ljubljana vlak 316/616 z odhodom iz Maribora ob 8.30 oziroma iz Zagreba ob 8.45 ter s prihodom v Ljubljano ob 13.30.
2. Na progi Sevnica-Zagreb vlak 625 z odhodom iz Sevnice ob 4.50 ter s prihodom v Zagreb ob 6.45 ter v obratni smeri vlak 625 z odhodom iz Zagreba ob 14.45 in s prihodom v Sevnico ob 16.40.
3. Na progi Ljubljana-Jesenice vlak 916 s odhodom iz Ljubljane ob 13.30 in s prihodom v Jesenice ob 17.45 ter v obratni smeri vlak 916 z odhodom iz Jesenice ob 10.45 in s prihodom v Ljubljano ob 12.15.
4. Na progi Ljubljana-Kamnik vlak 846 z odhodom iz Ljubljane ob 11.00 in s prihodom v Kamnik mesto ob 11.55 ter v obratni smeri vlak 846 z odhodom iz Kamnika mesto ob 8.35 in s prihodom v Ljubljano ob 9.30.
5. Na progi Ljubljana-Karlovac vlak 935 z odhodom iz Ljubljane ob 12.35 in s prihodom v Karlovac ob 18.23 ter v obratni smeri vlak 935 z odhodom iz Karlovca ob 10.23 in s prihodom v Ljubljano ob 16.20.
6. Na progi Ljubljana-Kočevje vl 925 z odhodom iz Ljubljane ob 11.30 in s prihodom v Kočevje ob 14.11 ter v obratni smeri vlak 925 z odhodom iz Kočevja ob 10.00 in s prihodom v Ljubljano ob 12.55.
7. Na progi Gorica-Dutovlje vlak 918 z odhodom iz Gorice ob 1.23 in s prihodom v Dutovlje ob 2.37 ter v obratni smeri, vlak 918 z odhodom iz Dutovlja ob 5.05 in s prihodom v Gorico ob 6.18.
8. Na progi Gorica-Ajdovščina vlak 8193 z odhodom iz Gorice ob 3.45 in s prihodom v Ajdovščino ob 4.39 ter v obratni smeri vlak 8193 z odhodom iz Ajdovščine ob 19.29 in s prihodom v Gorico ob 20.30.
9. Na progi Divača-Pula vlak 3729 z odhodom iz Divače ob 3.45 in s prihodom v

10. Na progi Kamnana-Rovinj vlak 993 z odhodom iz Kamnana ob 12.35 in s prihodom v Rovinj ob 13.27 ter v obratni smeri vlak 993 z odhodom iz Rovinja ob 9.35 in s prihodom v Kamnana ob 10.39.
11. Na progi Celje-Grobelno-Zabok vlak 2136/2137 z odhodom iz Celja ob 16.45 in s prihodom v Grobelno ob 19.46 ter v obratni smeri vlak 2137/2136 z odhodom iz Zaboka ob 16.07 in s prihodom v Celje ob 19.05.
12. Na progi Celje-Dravograd vlak 8114 z odhodom iz Celja ob 12.35 in s prihodom v Dravograd ob 15.23 ter v obratni smeri vlak 8115 z odhodom iz Dravograda ob 12.02 in s prihodom v Celje ob 14.50.
13. Na progi Misljinje-Dravograd vlak 9120 z odhodom iz Misljinje ob 4.31 in s prihodom v Dravograd ob 5.24 ter v obratni smeri vlak 9119 z odhodom iz Dravograda ob 3.35 in s prihodom v Misljinje ob 4.30.
14. Na progi Poljana-Zreče vlak 8234 z odhodom iz Poljan ob 9.59 in s prihodom v Zreče ob 11.18 ter v obratni smeri vlak 8235 z odhodom iz Zreče ob 11.40 in s prihodom v Poljana ob 13.38.
15. Na progi Maribor-Prevalje vlak 9014 z odhodom iz Maribora ob 10.00 in s prihodom v Prevalje ob 12.16 ter v obratni smeri vlak 9013 z odhodom iz Prevalje ob 10.30 in s prihodom v Maribor ob 12.34.
16. Na progi Maribor-Čakovec oziroma Murska Sobota vlak 1115/1116-8736 z odhodom iz Maribora ob 13.50 in s prihodom v Čakovec ob 16.39 oziroma v Mursko Soboto ob 18.21 ter v obratni smeri vlak 1116/1115-8737 z odhodom iz Čakovec ob 19.50 oziroma iz Murske Sobote ob 18.27 in s prihodom v Maribor ob 23.40.
17. Na progi Ljutomer-Gornja Radgona vlak 8839 z odhodom iz Ljutomera ob 6.10 in s prihodom v Gornjo Radgono ob 8.52 ter v obratni smeri vlak 8841 z odhodom iz Gornje Radgone ob 7.07 in s prihodom v Ljutomer ob 7.49.

Naše naročnike

ki so z naročnino v zaostanku za meseca avgust in september naprošamo, da svoje obveze čimprej poravnajo, ker sicer bomo primorani list ustaviti.

UPRAVA »LJUDSKE PRAVICE«

GLEDALISČE

DRAMA - LJUBLJANA
Nedelja, 24. ob 20: Kraljinski komedijant. Izven. (Predstava v Operi).
Ponedeljek, 25. ob 20: Krefci. »Kraljinski komedijant«. Red D. (Predstava v Operi).
Danes v nedeljo, dne 24. t. m. ob 26. uri bo v opernem gledališču prva epizoda Krefcih »Kraljinskih komedijantov«. Predstava je izven abonmaja.

OPERA - LJUBLJANA
Nedelja, 24. ob 15: B. Smetana: »Prodana nevesta«. Izven.
Torek, 26. ob 20: Biset: »Carmen«. Izven.
Gostovanje Marjane Radev, članice zagrebške Opere.
Četrtek, 28. ob 20: Biset: »Carmen«. Zaključna predstava za sindikate. Gostovanje Marjane Radev, članice zagrebške Opere.
Sobota, 30. ob 20: Čajkovski: »Evgenij Onegin«. Zaključna predstava za sindikate.
Opozorjamo, da je začetek današnje predstave »Prodana nevesta« v Operi ob 15. uri.

MARIBOR

Nedelja, 24. oktobra ob 20: Goldoni: »Kerčmarica Mirandolina«. Izven.

SINDIKALNO GLEDALIŠČE JESENICE
Otvoritvene sezone

Nedelja, 24. oktobra ob 15: Levstik-Krefci: »Tugomera«. Predstava za okoliško prebivalstvo.
Sreda, 27. oktobra ob 19: Levstik-Krefci: »Tugomera«.

SKOPJA LOKA

Nedelja, 24. oktobra ob 16 in 20: Lope de Vega-J. Vovk: »Prebrisana norica«. Gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja v Domu ljudske prosvete. Predpridajna vstopnice v Kariževnem zavodu. (V naslovni vlogi gostuje Alenka Svetelova).

KONCERTI

Violinist Karlo Rupel ima jutri ponedeljek ob 20. v Filharmoniji solistični koncert. Na klavirju ga spremlja pianist Marjan Lipovšek. Spored je naslednji: Beethoven: Sonata, Franck: Sonata, Arnie: Allegro moderato iz koncerta, Suk: Un poco triste, Burleska, Falla: Jota, Wieniawski: Scherzo, Tarantella. Na koncert naslega najodličnejša violinstva še prav posebej opozorjamo in vabimo. Vstopnice knjižarnarja muzikalijski kongresni trg. 3738

Čebelarji!

Letošnja letina je bila izredno slaba. Računati je treba na to, da denaturiranega sladkorja letos ne bomo dobili, pač pa si bo vsak lahko pomagal s sladkorjem proste prodaje, ki ga bodo v te svrhe prejeli kmetijske zadruge ali trgovine proste prodaje v najkrajšem času.
Kljub temu pa pripravljamo čebelarjem, da svoje čebele združijo in s tem obdržijo sicer manj, a močno družino.
Čebelarstva zadruga je skupno z ministrstvom za kmetijstvo pokrenila tudi akcijo, da prepelje čim več čebel na dalmatinske otoke, kjer je večja možnost prezimovanja z znatno manjšo zimsko zalogo. Na dalmatinskih otokih je namreč pozna jensenska in zgodnja spomladanska pašna na rožmarinu.
Reflektanti za prevoz naj se takoj prijavijo v Čebelarški zadrugi v Ljubljani. Prevažanje se bo vršilo v skupinah po 200 panjev naenkrat.

KINO

LJUBLJANA UNION: Sovjetski barvni glasbeni film »Pravica o sibirski zemlji« predstava »Rusko vprašanje«. Predstava ob 14.30, 16.45, 19 in 21.
MOSKVA: nemški film: »Morilec se med namis, tednik.«
SLOGA: jugoslovanski film: »To ljudstvo bo živel«, tednik. — Predstave ob 15, 17, 19, 21.
KODELJEVO: Zaprti.
SISKA: Češki film »Učimo se za sol«, tednik. — Predstava ob 15 in 20.
MARIBOR, ESPLANADE: Sovjetski film »Tretji udarec, tednik.«
GRAJSKI: jugoslov. film »Zivljenje je naš«, tednik. — Predstave ob 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.
CELJE METROPOL: sovj. film: »Za srečo tistih, ki so na morju«, tednik.
DOM: amer. film »Vojna divjih mačk«, tednik.
KAMNIK: Sovjetski film »Čakaj me, tednik.«
KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Konjček Grhavček, tednik.«
PTUJ: Sovjetska filma »30. oktobra« in »Zimska spartakiada«, tednik.
Obiskovalce kinematograf v Ljubljani opozorjamo, da se drže točno pričetka predstav, ker po končanem tedniku vstop ne bo dovoljen.

Prvi pripravljani aranžerski tečaj za začetnike

Za dvig kulturnega trgovanja ter znanjega izgleda mesta bo priročna s. l. zvečer, 24. oktobra, pripravljani aranžerski tečaj za začetnike, predvsem iz vrst mladega trgovaškega kadra, ki je že absolviral svojo učno dobo in opravil pomožniški izpit.

Tečaj bo pripravljani za začetnike, ki imajo smisel in čutilo veselje do dekorativno-umetniškega urejanja. Zato niso se vsi kandidati najkasneje do 27. t. m. preko osebnihnih oddelkov svojih uprav podjeli na MLO Poverjenstvo za komunalno gospodarjenje.
Tečaj bo vodeni in bo vseboval vse pa-nogve tega dela, vodili pa ga bodo strokovnjaki, ki to delo praktično vršijo.

Obvestilo

vsem sindikalnim organizacijam

Ponovno naročamo vsem sindikalnim organizacijam, da pri sprojanju uredbe o delovnih knjižicah tesneje sodelujejo z OLO odseki za delo in za podjetji.
Vse organizacije so dolžne podrobno se seznaniti z uredbo o delovnih knjižicah in z navodilom o izvajanju uredbe o delovnih knjižicah ter uredbo o reviziji delovnih knjižic. Ti predpisi so objavljeni v uradnem listu 2. X. 1948, št. Ur. L. FLRJ 48 pod zaporednimi številkami uredbe 712, 725 in 726.

Sindikalni sveti na sedežu okrajnj naj se takoj povežejo z OLO odsekom za delo, da skupno vodijo akcijo za izvajanje navedenih predpisov. Naprošamo OLO odseke za delo, da pozovejo KSS-e, ki ne bi izvršili svoje naloge na sodelovanje z konkretnimi nalogami, kjer jim lahko pomagajo.

Sindikalne podružnice, naj s personalnimi oddelki podjetja pregledajo vse knjižice, ki pritečejo reviziji, vse delavce, ki bi morali dobiti nove knjižice in vse delovne knjižice, ki se nahajajo v podjetju ter lastnika in ni več dobili, da se bodo komisija uničile. To naloge v podjetjih naj prevzamejo delavski inšpektorji.
Ze v »Delavski enotnosti« 8. X. t. l. smo opozorili na važnost te naloge, sedaj pripominjamo, da naj posebne okrožnice ne pričakujejo. Za eventualna nadaljna navodila in nejasnosti se obračate na OLO. Za vsakogar naj KSS-e, ki so dolžni poročati GOESS-ju to delo poteka, pri tem pa podarjamo, da bo rok za revizijo obstoječih knjižic zelo kratek. — Glavni odbor ES Slovenije.

SOLSTVO

Slušatelj Gospodarske fakultete - novinci naj dvignjeo indekse v ponedeljek 25. t. m. od 10-12 ure na dekanatu. — Dekanat gospodarske fakultete.

Studente (visokošolce), ki so lamsko leto študirali v visokosolski, pozivamo, da nemudoma predložijo Komisiji za šolo in znanost pri vladi FLRJ točen seznam vseh stvari, ki so jih pri svojem odhodu v domovino pustili v OSR. — Iz ministrstva za prosveto.

Medicinci I. letnika Prodavanja v ponedeljek 25. t. m. ne odpadejo, temveč so vrše po normalnem razporedu. — Sekretariat L&M medicinske fakultete. 3733

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA NEDELJO 24. X.
8.00 Jutrarnji koncert - 8.30 Napoved časa, poročila objava dnevnega sporeda in vremenska napoved - 9.45 Korčula - 10.00 Slovenski pesmi in novi glasbeni zvočni Narodna borba in množične pesmi - 11.00 Poje zbor »Zarja« iz Maribora (prenos iz Maribora) - 11.30 Pester opoldanski spored - 12.00 Napoved časa in poročila - 12.40 Zabavna glasba, mali oglasi in objave - 13.00 Pol ure za najmlajše poslušalce, Marjetička gerila Surovičević, »Voronika« - 13.30 Za igra v prireditvi Misa Slavčeva - 14.00 Vsašoglasni mešani - 14.30 Napoved časa, poročila in objava večernega sporeda - 14.45 Slovenske narodne poje Andrej Jare, spremlja Avgust Stanko - 15.00 Oddaja za podeljeje. Predavanja: Politični pregled zadnjega tedna; — Kmetijsko-obdelovalne zadruge na Kočevskem; — Iz kmetijske razstave v Novem Sadu; — Gospodarske uredbe; — Kmetovalci, gnojilo kisa znanstveno, z odpadnim amoniakom; — Kaj mora vedeti ži-vočar; — O mlajšosti živine? — Kako nastane in moška vino? — Zimsko skropljenje sadnega drevesa; — Pripravimo si dobro kiselko zelje; — Prijavimo narodno premoženje, ki ga je narodni okupator; — Ruski tečaj (3. lekcija); — Elin-Pelin; — Odvetnik. Vmes poje ansambel in solisti Radia Ljubljane, ter pester program - 19.10 Borbeni in ljudski dnevniki - 19.30 Napoved časa in poročila - 19.40 Zabavna glasba, mali oglasi in objave - 20.00 Iz bosanske književnosti - 20.30 Češka ljudska (folklorna) opera - 21.00 Kaj bo prihodnji teden na sporedu - 21.20 Pisan večerni spored - 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd 22.30 Naj-novejša fikturalna poročila 22.50 Zabavna in plesna glasba - 23.30 Zaključek oddaje.

DNEVNE VESTI

Sprememba voznega reda na vrhniški progi. Od ponedeljka 25. okt. dalje odhaja opoldanski vlak iz Vrhnike trga ob 12.10 namesto 12.55 in prihaja v Ljubljano ob 12.55 namesto 13.40.
Obvestila Rdečega križa Slovenije. Tov. Franjo in Iva Novak sta poklonila Rdečemu križu Slovenije — Glavemu odboru, Ljubljana mesto cvetja na grob pok. Jane Perušek zmesek 300 din. Prisrčna hvala!
Dne 25. t. m. začne voziti avtobus na progi Ljubljana-Vnanos preko Črnud. — Slovenija avtomotop SAP. 3731
Juristični Obvezen amonični sestanki bo v torek, 26. oktobra v predavalnici št. 90. Za člana L&M-a obvezno! — Sekretariat. 3715
Na dan Ljudske tehlike v Ljubljani na predvečer dne 16. X. 1948 bi se moralo v dvoranah v kino »Moskva« vršiti predavanje o ljudski tehniki s predvajanjem filmov, ker je zaradi tehničnih vzlogov film odpadel, bo isti v nedeljo 24. X. 1948 ob 10. uri dopoldne v kino »Moskva«.
Zdravniško dežurno službo ob sobote 23. oktobra od 19 ure do ponedeljka 25. oktobra od 8 ure vrši mestni zdravnik dr. Tanjšek Vinko, Miklošičeva 13.
Zdravniško dežurno službo v Celju ima ob sobote 23. oktobra do ponedeljka 25. oktobra do 8 jutraj dr. Podpečan Ivan, Mariborska ulica 24.
Zdravniško dežurno službo v Mariboru opravila ob sobote 23. oktobra opoldne do ponedeljka 25. oktobra do 8 ure jutraj dr. Porekar Ciril Ulica heroja Staneta 4-II.

Krvodajalci!

Redni pregledi dajalcev krvi in odvzem krvi se vrši v zavodu vsak torek, sredo in četrtek. Zaradi nujnih potreb bo krvi prosimo, da se javijo izjemoma tudi ta ponedeljek. Javijo naj se dajalci krvi vseh krvnih skupin (O, A, B, AB), ki so dali kri pred dvema ali več meseci in je žele zopet dati, ter tisti tov.-ee, ki žele prvič dati kri (stari morajo biti najmanj 21 let). Opozorjamo, da so invizijo samo popolnoma zdrave osebe, ne smejo imeti tudi nobenih kožnih izpuščajev. Na dan prijave zdravstveno čisto kavo, čaj, kruh, torej ne masno, tudi bele kave ne! Zaradi pregledov prosimo, da se javijo v zavodu že ob 7.30 uri. Tistim z deželno povratno stroške za vožnjo v obe smeri (do 150 din skupaj), vozovnica naj prinese s soboj, ne kupiti povratnih vozovnic, kar jih moramo priključiti potnemu računu.
Po odvzemu pripadajo dajalcu krvi posebni dodatki in sladkorja, strožem mesu, maščobi in beli moki ali testeninah, ter denarna nagrada.
Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

Prosimo, da se odzovete v čim večjem številu posebno krvna skupina O. — Zavod za transf. krvi (Klinične bolnice — vhod za Ljubljano).

PRESKRBA

POVERJENISTVO ZA TRGOVINO IN PRESKRBO MLO LJUBLJANA
obvešča vse potrošnike, ustanove, podjetja, zavode in šole, da naj začno s potrjevanjem živiliških nakaznic za mesec november v roku med 25. in 31. oktobrom.
Vsem zaposlenim potrošnikom ter njihovim svojem, če niso v delovnem odnosu, odnosno so dijaki, tečajniki in podobno potrdi veljavnost nakaznice podjetje oziroma ustanova, pri kateri so zaposleni. Gospodinjstvom in pomočnicam potrdi samo študijska podružnica. Obrtnikom, upokojencem, vojsnim invalidom in vojsnim vdovam in vsem zasebnikom potrdi RLO oziroma KLO.
Podjetja in ustanove opozorjamo, da vse nepravilno prejele nakaznice za mesec november odzvezajo ter jih z dopisom vrnejo RLO oziroma KLO, prizadevajo pa se postaviti nove potrošniško potrdilo za dolžite nove, pravilne nakaznice.
V primeru da že delavce oziroma nameštence zapustijo delo med mesecem in podjetju ni bilo mogoče odvzeti nakaznic, nato javi pisмено na RLO oziroma KLO, ki je nakaznico izdal.
Potrošniška potrdila za mesec december-januar se potrjujejo in oddajajo kot doslej med 1. in 10. novembrom, mesecem pred izdajo novega tromesečja. Pred tem rokom se potrošniških potrdil ne sme izstaviati.

Pozivamo upnike in dolžnike

nacionaliziranega podjetja BOSKOVIČ EDO, električni in gospodinski predmeti, Ljubljana, in nacionaliziranega podjetja KUSAR LUDVIK, šamoini izdelki, Mala vas 50a, Ježica, da prijavijo vse svoje obveznosti odnosno terjatve do 30. oktobra 1948 Mesnemu podjetju »ELEKTRA«, Ljubljana, Celovška 74. Po tem roku se prijave ne bodo upoštevale. — Uprava

ZVEZA POTROŠNIŠKIH ZADRUG

poziva vse potrošnike

v Ljubljani, da se takoj založijo čebulo za zimo.

je na razpolago v vseh zadrugnih poslovalnicah.

je na razpolago v vseh zadrugnih poslovalnicah.

je na razpolago v vseh zadrugnih poslovalnicah.

je na razpolago v vseh zadrugnih poslovalnicah.

je na razpolago v vseh zadrugnih posloval